

RAPORTUL COMISIEI DE ACHIZIȚII A MUZEULUI DE ISTORIE (1996–1997)

Comisia de achiziții a Muzeului de Istorie, alcătuită din specialiști și girată de Directorul general și contabilul șef al Complexului Național Muzeal „Moldova”, a desfășurat în ultimii doi ani o intensă activitate. Având la dispoziție o sumă limitată, raportată la oferta relativ bogată, ea a încercat alimentarea colecțiilor existente cu noi piese valoroase, de patrimoniu, aflate în păstrarea unor persoane particulare.

În cuprinsul prezentului raport ne vom limita la semnalarea celor mai importante achiziții. În primul rând amintim moneda bizantină de aur din timpul lui Leon III (secolul VII), cumpărată de la doamna Jenița Coțalab din Iași, găsită de aceasta printr-o săpătură întâmplătoare în satul Costuleni (județul Iași) și care se alătură celorlalte dovezi materiale ce atestă menținerea legăturilor cu romanitatea răsăriteană. De la domnul Marin Voicu am achiziționat o batistă din borangic brodată cu cifrul reginei Maria, iar de la Cornelius Scripcă (tot din Iași, la fel că și precedentul ofertant) câteva afișe, invitații adresate familiei Haralamb cu prilejul inaugurării Palatului de Justiție în 1925.

Bogată a fost și oferta doamnei Doina Calistru care cuprinde obiecte cu încărcată valoare documentaro-istorico, preluate de la mătușa acesteia din București. Dintre ele amintim: rochiile din mătase naturală de la începutul secolului XX de culoare bej și mov, batista brodată din borangic care a aparținut unei cameriste a reginei Maria, pantalonii și panașele din pene de cocoș de munte a uniformei militare specifice vânătorilor de munte ce au aparținut aghiotantului marelui Antonescu, Sandu Marin, serviciul de cafea din porțelan atribuit generalului Calotescu, candelabrul din argilă dăruit de boierul Stroici unui slujitor credincios din Lunca Prutului, o catrință din zona Muscelului, casete de bijuterii din sidex și catifea, o carafă și un pahar din semicristal mat.

Pentru a ilustra situația provinciilor românești aflate sub dominația Austro-Ungariei între 1877–1914, am apelat la oferta domnului Eugen Iftimie care constă într-o cană din faianță cu portretele lui Wilhelm II și Franz Joseph. De la Mihai Lăcustă am cumpărat o hartă a Dobrogei reîntregite după 1877, care se alătură unei hărți etnografice cu regiunile locuite de români realizată de arhitectul A. Atanasiu și dăruită ministrului Instrucțiunii de atunci, Petru Poni.

Pentru a arăta specificul școlii interbelice am preluat oferta domnului învățător Postelnicu Mihai, ce constă într-o matriță de cauciuc a hărții României Mari. Din categoria descoperirilor întâmplătoare amintim icoana de bronz și lingurița de alpaca din Poiana de Sus, comuna Țibana, județul Iași, oferită muzeului de domnul Viorel Anton. Numismații Cătălin Sănduleanu și Ion Enache au oferit muzeului o monedă turcească de argint din secolul XVIII și o monedă românească rară bătută în 1875.

O categorie aparte este constituită din colecționarii pasionați de istorie care *au donat* muzeului multe piese interesante și valoroase, totodată. Dintre aceștia amintim pe domnul Mircea Păun din Iași care a dăruit o ramă de fotografie de la începutul secolului XX, evantaiuri chinezești cu suport din bambus, un capitel din lemn sculptat de la scaunul împărațesc al bisericii din Stânca Roznovanu (Popricani, Iași), o unitate de măsură din plumb de jumătate de decilitru, un sfeșnic de la preotul Constantin Păun ce a slujit la Biserica Barnovschi, fotografia regelui Carol, a prințului Ferdinand și a țarului Nicolae I realizate la Constanța în 1914, a crucișătorului „Regina Maria”, precum și a lui Gheorghe C. Păun, primul președinte al Curții de Apel din Iași.

Bendas Mihai a îmbogățit patrimoniul muzeului cu două reviste „Paris Match” din decembrie 1989, cu Noul Testament în limba latină, o fotografie cu elevul cercetaș Dinu Aurel Bendas și o copie după o hotărâre judecătorească din 1911. La fel de importantă este și Donația Băncii Naționale a

României care a emis o medalie cu ocazia aniversării a 115 ani de la înființare, (1880–1995), alături de alte monede emise cu ocazia semicentenarului F.A.O., a campionatului european de fotbal (Anglia 1996), a centenarului Jocurilor Olimpice (Atlanta, 1996). Printre donatori îl menționăm și pe muzeograful Sorin Iftimi cu un album *Omagiu lui Ceaușescu*, insigne, decorații din perioada comunistă, însemne pionierești, manifeste, foi volante privind revoluția din 1989, fenomenul „Piața Universității” și mișcarea națională de la Chișinău.

Insuficiența resurselor financiare a dus la eșuarea unor tentative de achiziționare a unei serii de piese cu mare valoare istorică și artistică. Dintre acestea ne referim la oferta doamnei Carmen Paraipan din București care cuprindea obiecte din perioada unirii de la 1859 (clopoțelul folosit în ședințele Adunării ad-hoc, carnetul cu portretele și autografele lui Alexandru Ioan Cuza și doamnei Elena, timbrul cu capul de bour de 5 bani). Nereușită a fost și încercarea de a cumpăra de la Geta Agape din Iași a unei canapele cu intarsii de sidef din secolul XIX, ce s-ar fi potrivit decorării interiorului Palatului Ruginoasa.